

Zloraba majhnih paketov za trgovino s ponarejenim blagom

DEJSTVA IN TRENDI

Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods FACTS AND TRENDS

Povzetek

1. Trgovina s ponarejenim blagom je dolgoletno in naraščajoče svetovno socialno-ekonomsko tveganje, ki ogroža učinkovito javno upravljanje, uspešno poslovanje in blaginjo potrošnikov. Hkrati postaja pomemben vir dohodka za organizirane kriminalne združbe. Prav tako škoduje gospodarski rasti, saj močno vpliva na prihodke podjetij in spodkopava njihovo spodbudo za inovacije.

2. Običajno se ponarejeni in piratski proizvodi pošiljajo s praktično vsemi prevoznimi sredstvi. V analiziranem obdobju so z vidika vrednosti jasno prevladovali ponaredki, ki so bili poslani s kontejnerskimi ladjami. Kar zadeva število zasegov, narašča trgovanje s ponaredki v majhnih paketih, kar postaja vedno večja težava v smislu kazenskega pregona. Majhni paketi, ki jih ponarejevalci uporabljajo, se pošiljajo bodisi s poštnimi ali kurirskimi službami.

3. To ustvarja velike izzive za carinske organe in je privedlo do pozivov k večji pozornosti na mednarodni ravni, vključno s Svetovno carinsko organizacijo (WCO). Pri trgovanju v manjšem obsegu pogosto niso na voljo običajno razpoložljive informacije, kot so ladijski tovorni listi, in podporna vloga carinskih posrednikov.

4. Trenutno je za pošiljanje majhnih pošilk po pošti potrebna le poenostavljena dokumentacija. Informacije v dokumentih potrdi pošiljatelj in se pogosto ne preverjajo, kar ustvarja možnosti za upravičene napake pa tudi goljufije. V preteklosti so se informacije navadno predložile v papirni obliki in tako niso bile na voljo elektronsko. Običajno so bile na voljo samo carinskim organom v namembnih državah ob prihodu blaga. Čeprav je bil pri elektronski izmenjavi podatkov že dosežen napredek, je treba na tem področju še veliko narediti. Zaradi tega so carinski organi pogosto v zagati, saj morajo cariniti po hitrem postopku, hkrati pa ustrezno oceniti uvozne dajatve in spremljati uvoz, da bi preprečili nezakonito trgovino.

5. Večja podjetja za kurirske storitve na splošno zagotavljajo storitve „od vrat do vrat“, ki se elektronsko spremljajo in sledijo. Tako se zbirajo tudi dodatne informacije o pošiljatelju, proizvodu in prejemniku. To je lahko bogat vir podatkov, ki bi lahko, če bi bil na voljo carinskim organom, zelo pripomogel k oceni tveganja. Kurirske službe in carinski organi si vse bolj prizadevajo za boljšo izmenjavo podatkov in informacij. Kljub temu je treba še veliko stvari izboljšati, saj je potrebno obravnavati vprašanja zasebnosti in zaupnosti podatkov. Kot to velja pri poštnih pošiljkah, lahko informacije, ki jih je navedel pošiljatelj, vsebujejo napake, namerno napačno prikazovanje ali pomenijo goljufijo.

6. Pri analizi v tem poročilu sta bili uporabljeni dve vrsti podatkov: podatki o trgovini s ponarejenim blagom, ki temeljijo na carinskih podatkih o zasegih ponarejenega blaga, pridobljenih od Svetovne carinske organizacije, Generalnega direktorata Evropske komisije za obdavčenje in carinsko unijo ter Urada ZDA za carinsko in mejno zaščito (CBP). Ti podatki so bili dopolnjeni z razpoložljivimi statističnimi podatki Svetovne poštno zveze in Eurostatove podatkovne zbirke Comext, ki prikazujejo mednarodno blagovno menjavo z majhnimi paketi.

7. Podrobna analiza podatkov za obdobje 2011–2013 kaže, da čeprav so ponaredki, poslani s kontejnerji, jasno prevladovali v smislu vrednosti zaseženega blaga in števila proizvodov, so majhni paketi predstavljali pomemben delež z vidika števila zasegov: skoraj 63 % carinskih zasegov ponarejenega in piratskega blaga

zadeva majhne pakete. Velikost teh poštnih ali kurirskih pošilk je običajno zelo majhna. Večina vseh zasegov predstavljajo paketi z deset ali manj proizvodi.

8. Kar zadeva vzorce po posameznih gospodarskih panogah, so za ponarejanje dovzetne praktično vse panoge, čeprav v različnem obsegu. Na primer, 84 % zaseženih pošilk ponarejene obutve, 77 % ponarejene optične, fotografske in medicinske opreme (večinoma sončnih očal) ter 66 % carinskih zasegov naprav informacijske in komunikacijske tehnologije se je nanašalo na poštno pakete ali pošiljke hitre dostave. To velja tudi za več kot 63 % carinskih zasegov ponarejenih ur, usnjenih izdelkov in ročnih torbic ter nakita.

9. Analiza je z vidika vzorcev po posameznih gospodarskih panogah pokazala, da pri blagovni menjavi manjših paketov prevladujejo nekatera izvorna gospodarstva. To so Kitajska, Hongkong (Kitajska), Indija, Singapur, Tajsko in Turčija. Medtem ko so bila nekatera od teh ključnih izvornih gospodarstev, kot so Kitajska, Indija in Tajsko, opredeljena kot možni proizvajalci ponarejenih in piratskih izdelkov, so druge, na primer Hongkong (Kitajska) in Singapur, ključne tranzitne točke.

Zloraba majhnih paketov za trgovino s ponarejenim blagom

DEJSTVAIN TRENDI

V tej študiji so proučevali možnosti za zlorabo majhnih paketov za trgovino s ponarejenim in piratskim blagom. V njej so predstavljeni pravni in gospodarski okviri storitev hitre pošte in poštnih storitev. Obravnavani so tudi razpoložljivi podatki o količinah majhnih pošiljk, ki se pošljejo po pošti ali kurirski službi, z vidika zasegov ponarejenih in piratskih proizvodov. Poleg tega so analizirane povezave med ugotovljeno dinamiko pošiljanja majhnih paketov in razpoložljive informacije o zlorabi te storitve pri trgovini s ponarejenim in piratskim blagom.

Publikacijo si lahko ogledate na spletu na naslovu <https://doi.org/10.1787/9789264307858-en>.

Dokument je objavljen tudi v spletni knjižnici Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), v kateri so zbrane vse njene knjige, periodični tisk in statistične podatkovne zbirke.

Več informacij si lahko preberete na spletnem naslovu www.oecd-ilibrary.org.

